

DigIT : rozwijanie umiejętności cyfrowych i narzędzi na rzecz lepszej integracji uchodźców i imigrantów

Numer referencyjny projektu : 2021-1-PL01-KA220-HED-000032041

Zestaw narzędzi do szkolenia w szkolnictwie wyższym (HE) dla nauczycieli

ROZDZIAŁ-8

wziąć pod uwagę umiejętności korzystania z technologii cyfrowych

**Co-funded by
the European Union**

Zastrzeżenie

Ten projekt został sfinansowany przy wsparciu Komisji Europejskiej. Zawartość tej witryny internetowej reprezentuje wyłącznie poglądy autorów i stanowi ich wyłączną odpowiedzialność. Komisja nie ponosi odpowiedzialności za jakiegokolwiek wykorzystanie informacji w nich zawartych.

DIGIT © 2023 by Vistula University is licensed under CC BY-NC-ND 4.0

Spis treści

<i>Wstęp</i>	3
<i>Rozdział 8-</i>	<i>4</i>
<i>wziąć pod uwagę umiejętności korzystania z technologii cyfrowych</i>	<i>4</i>
<i>Wstęp:</i>	4
<i>Tło problemu</i>	4
<i>Strategie oceny umiejętności korzystania z technologii cyfrowych i identyfikowania obszarów wymagających poprawy</i>	6
<i>Rola technologii we wspieraniu rozwoju umiejętności cyfrowych w szkolnictwie wyższym.</i>	9
<i>Źródła zewnętrznych</i>	<i>12</i>
<i>Bibliografia:</i>	<i>13</i>

Wstęp

Dostęp do szkolnictwa wyższego jest prawem podstawowym, które powinno być przyznane wszystkim osobom, bez względu na ich pochodzenie i sytuację. Jednakże uchodźcy i imigranci często napotykają liczne bariery, które uniemożliwiają im realizację ich pragnień i motywacji w zakresie dostępu do szkolnictwa wyższego. Bariery te mogą mieć charakter kulturowy, społeczny, gospodarczy i prawny, a ich pokonanie wymaga wspólnego wysiłku wszystkich zainteresowanych stron.

Specjaliści szkolnictwa wyższego odgrywają kluczową rolę w ułatwianiu dostępu do szkolnictwa wyższego uchodźcom i imigrantom, ponieważ mają wyjątkową możliwość zapewnienia dostosowanego do ich potrzeb wsparcia i wskazówek. Jednakże specjaliści szkolnictwa wyższego muszą być świadomi specyficznych wyzwań stojących przed uchodźcami i imigrantami oraz posiadać niezbędne umiejętności i wiedzę, aby stawić czoła tym wyzwaniom.

Ten cyfrowy zestaw narzędzi ma na celu zaspokojenie tej potrzeby poprzez zapewnienie specjalistom szkolnictwa wyższego, członkom stowarzyszeń studenckich, pracownikom socjalnym, nauczycielom/doradcom zawodowym ze szkół i uczelni oraz pracownikom organizacji wspierających uchodźców kompleksowego przewodnika na temat ułatwiania dostępu do szkolnictwa wyższego uchodźcom i imigrantom. Zestaw narzędzi ma na celu podniesienie poziomu kompetencji i świadomości społeczno-ekonomicznej wśród specjalistów szkolnictwa wyższego, wspieranie rozwoju zawodowego i osobistego uchodźców/imigrantów oraz zachęcanie uchodźców/imigrantów do kontynuowania edukacji i przyczyniania się do rozwoju społeczności.

Aby zapewnić dokładność i wiarygodność zestawu narzędzi, przedstawione zalecenia opierają się na najnowszych zmianach prawnych i politycznych mających wpływ na dostęp do szkolnictwa wyższego, a także na najlepszych praktykach zidentyfikowanych przez ekspertów w tej dziedzinie. Ten cyfrowy zestaw narzędzi został stworzony, aby służyć jako cenne źródło informacji dla specjalistów szkolnictwa wyższego i innych interesariuszy zaangażowanych w ułatwianie dostępu do szkolnictwa wyższego uchodźcom i imigrantom. Wyposażając specjalistów szkolnictwa wyższego w niezbędną wiedzę i umiejętności, aby pokonać bariery, na jakie napotykają uchodźcy i imigranci, możemy promować włączenie społeczne, różnorodność i rozwój społeczności.

Rozdział 8- wziąć pod uwagę umiejętności korzystania z technologii cyfrowych

Wstęp:

W dzisiejszym, coraz bardziej cyfrowym świecie, dostęp do umiejętności korzystania z technologii cyfrowych ma kluczowe znaczenie, aby jednostki mogły w pełni uczestniczyć i rozwijać się w różnych aspektach życia, w tym w edukacji. W przypadku uchodźców i imigrantów poszukujących wyższego wykształcenia nabywanie i rozwijanie umiejętności korzystania z technologii cyfrowych odgrywa kluczową rolę w pokonywaniu barier i zapewnianiu równych szans na sukces. Dostęp do szkolnictwa wyższego może jednak stanowić szczególne wyzwanie dla tych populacji ze względu na szereg czynników, w tym ograniczony dostęp do technologii, bariery językowe oraz nieznamość narzędzi i platform cyfrowych (Komisja Europejska, 2016). W tym kontekście konieczne staje się zajęcie się kwestią umiejętności informatycznych uchodźców i imigrantów, aby ułatwić im dostęp i integrację w instytucjach szkolnictwa wyższego. Rozpoczynając od tła problemu, moduł ten omawia strategię oceny umiejętności korzystania z technologii cyfrowych i identyfikowania obszarów wymagających poprawy, a następnie rolę technologii we wspieraniu rozwoju umiejętności korzystania z technologii cyfrowych w szkolnictwie wyższym.

Tło problemu

Umiejętność korzystania z technologii cyfrowych obejmuje szereg kompetencji, w tym umiejętność korzystania z urządzeń cyfrowych i poruszania się po nich, uzyskiwania dostępu do informacji online i ich oceniania, skutecznej komunikacji za pośrednictwem kanałów cyfrowych oraz wykorzystywania narzędzi cyfrowych do uczenia się i współpracy. Umiejętności te są niezbędne w dzisiejszym krajobrazie edukacyjnym, w którym platformy cyfrowe są szeroko wykorzystywane w materiałach szkoleniowych, badaniach, dyskusjach online i wirtualnych klasach. Biegłość w zakresie umiejętności cyfrowych umożliwia jednostkom korzystanie z zasobów edukacyjnych, uczestnictwo w internetowych społecznościach edukacyjnych oraz skuteczną komunikację i współpracę z rówieśnikami i nauczycielami.

Jednak uchodźcy i imigranci często stają przed wyjątkowymi wyzwaniami w zakresie zdobywania umiejętności informatycznych. Wiele osób w tych populacjach ma ograniczony kontakt z technologią lub nie ma jej wcale, a także nie ma dostępu do urządzeń cyfrowych i

niezawodnych połączeń internetowych. Ponadto bariery językowe mogą dodatkowo utrudniać im zdolność do skutecznego poruszania się po narzędziach cyfrowych i korzystania z nich.

Wyzwania te mogą stworzyć znaczne bariery w dostępie do szkolnictwa wyższego, ponieważ instytucje w coraz większym stopniu polegają na platformach cyfrowych w zakresie rozpowszechniania informacji i komunikacji.

Uznanie i zajęcie się kwestią umiejętności informatycznych uchodźców i imigrantów ma kluczowe znaczenie dla promowania równego dostępu do szkolnictwa wyższego. Zapewniając ukierunkowane wsparcie i zasoby, instytucje edukacyjne mogą umożliwić tym osobom rozwój kompetencji cyfrowych niezbędnych do poruszania się w cyfrowym krajobrazie szkolnictwa wyższego. Obejmuje to inicjatywy takie jak zapewnianie dostępu do urządzeń cyfrowych, zapewnianie niezawodnej łączności z Internetem, oferowanie wsparcia językowego i zapewnianie kompleksowych programów szkoleniowych w zakresie umiejętności cyfrowych.

Co więcej, współpraca między instytucjami edukacyjnymi, agencjami rządowymi, organizacjami non-profit i zainteresowanymi stronami ze społeczności ma kluczowe znaczenie w stawianiu czoła wieloaspektowym wyzwaniom związanym z umiejętnościami cyfrowymi uchodźców i imigrantów. Współpracując, zainteresowane strony mogą łączyć zasoby, dzielić się najlepszymi praktykami i opracowywać kompleksowe strategie, które odpowiadają konkretnym potrzebom i sytuacji tych populacji.

Umiejętności korzystania z technologii cyfrowych stanowią istotny problem dla uchodźców i imigrantów poszukujących dostępu do szkolnictwa wyższego z kilku powodów:

- ***Bariery technologiczne*** : wielu uchodźców i imigrantów pochodzi z krajów lub regionów o ograniczonym dostępie do technologii i zasobów cyfrowych. Mogą mieć ograniczony kontakt z komputerami, Internetem i narzędziami cyfrowymi. Bez odpowiednich umiejętności informatycznych poruszanie się po internetowych platformach edukacyjnych, dostęp do zasobów edukacyjnych i skuteczne wykorzystywanie technologii w szkolnictwie wyższym może stanowić wyzwanie.
- ***Biegłość językowa*** : Bariery językowe często towarzyszą doświadczeniom uchodźców i imigrantów. Umiejętności cyfrowe wymagają pewnego poziomu biegłości językowej, aby poruszać się po treściach online, rozumieć instrukcje, skutecznie komunikować się i angażować się we wspólne działania. Nieodpowiednie umiejętności językowe mogą

utrudniać uchodźcom i imigrantom pełne uczestnictwo w szkolnictwie wyższym, w tym w kursach internetowych i cyfrowych środowiskach uczenia się.

- ***Dysproporcje w edukacji*** : uchodźcy i imigranci mogą pochodzić z krajów, w których systemom edukacyjnym brakuje zasobów i infrastruktury niezbędnej do rozwijania umiejętności cyfrowych. Być może nie mieli dostępu do wysokiej jakości edukacji lub szkoleń w zakresie technologii cyfrowych. W rezultacie mogą napotkać znaczną lukę w umiejętnościach cyfrowych w porównaniu z rówieśnikami z uczelni wyższych, co utrudnia im osiągnięcie sukcesu akademickiego w środowisku uczenia się opartym na technologii.
- ***Różnice kulturowe i nieznanomość narzędzi cyfrowych*** : wykorzystanie technologii i narzędzi cyfrowych w edukacji może różnić się w zależności od kultury i systemu edukacyjnego. Uchodźcy i imigranci mogą nie znać konkretnych platform cyfrowych, oprogramowania lub narzędzi powszechnie używanych w szkołach wyższych. Brak znajomości i doświadczenia w zakresie tych narzędzi może utrudniać im angażowanie się w działania edukacyjne online, współpracę z rówieśnikami i efektywną realizację zadań.
- ***Przepaść cyfrowa i ograniczone zasoby*** : uchodźcy i imigranci często stoją przed wyzwaniami społeczno-ekonomicznymi, w tym ograniczonym dostępem do technologii, łączności internetowej i zasobów cyfrowych. Może im brakować środków finansowych na zakup niezbędnego sprzętu, oprogramowania lub niezawodnych połączeń internetowych. Ta przepaść cyfrowa może powodować nierówności w dostępie do zasobów cyfrowych wymaganych w szkolnictwie wyższym i korzystaniu z nich, utrudniając rozwój ich umiejętności cyfrowych.
- ***Przeciążenie informacjami cyfrowymi i krytyczna ocena*** : Krajobraz cyfrowy jest rozległy i wypełniony informacjami z różnych źródeł, co sprawia, że niezbędne jest rozwijanie umiejętności krytycznej oceny. Uchodźcy i imigranci muszą nabyć umiejętności korzystania z technologii cyfrowych, aby ocenić wiarygodność, rzetelność i przydatność informacji dostępnych w Internecie dla celów akademickich. Bez tych umiejętności mogą mieć trudności z odróżnieniem dokładnych informacji od dezinformacji lub podejmowaniem świadomych decyzji w oparciu o wiarygodne źródła.

Strategie oceny umiejętności korzystania z technologii cyfrowych i identyfikowania obszarów wymagających poprawy

Ocena umiejętności cyfrowych uchodźców i imigrantów ma kluczowe znaczenie dla zrozumienia ich obecnego poziomu biegłości i zidentyfikowania obszarów wymagających poprawy. Stosując skuteczne strategie oceniania, instytucje edukacyjne i zainteresowane strony mogą dostosować swoje wsparcie i interwencje do specyficznych potrzeb tych populacji. Oto kilka strategii oceny umiejętności korzystania z technologii cyfrowych i identyfikowania obszarów wymagających poprawy:

- **Ankiety przed oceną** : Zarządzanie ankietami przed oceną umożliwia instytucjom edukacyjnym gromadzenie informacji na temat umiejętności cyfrowych uchodźców i imigrantów, zanim przystąpią oni do programów szkolnictwa wyższego. Ankiety te mogą zawierać pytania dotyczące znajomości urządzeń cyfrowych, korzystania z Internetu, doświadczenia z narzędziami i platformami internetowymi oraz samooceny poziomu biegłości. Ankiety poprzedzające ocenę zapewniają szeroki przegląd umiejętności cyfrowych uczniów i pomagają zidentyfikować obszary, w których wsparcie i szkolenie są najbardziej potrzebne.
- **Oceny komputerowe** : Oceny komputerowe zapewniają bardziej dogłębną ocenę umiejętności cyfrowych poszczególnych osób. Oceny te mogą obejmować takie zadania, jak poruszanie się po platformach internetowych, wyszukiwanie w Internecie, korzystanie z narzędzi zwiększających produktywność, takich jak edytory tekstu i arkusze kalkulacyjne, oraz komunikowanie się za pośrednictwem poczty elektronicznej lub komunikatorów. Oceny komputerowe mogą zapewnić obiektywne miary biegłości i zidentyfikować konkretne obszary, w których poszczególne osoby mogą wymagać dodatkowego szkolenia lub wsparcia.
- **Praktyczne zadania i projekty** : Włączenie praktycznych zadań i projektów do programu nauczania pozwala nauczycielom na bezpośrednią obserwację, w jaki sposób uchodźcy i imigranci wykorzystują swoje umiejętności korzystania z technologii cyfrowych w kontekstach świata rzeczywistego. Zadania mogą obejmować zadania takie jak zbieranie informacji i tworzenie prezentacji, współpraca nad projektami grupowymi przy użyciu narzędzi cyfrowych lub udział w dyskusjach online. Dzięki tym zadaniom nauczyciele mogą ocenić zdolność poszczególnych osób do skutecznego korzystania z narzędzi cyfrowych, krytycznie oceniać informacje dostępne w Internecie oraz angażować się w cyfrową komunikację i współpracę.

- ***Ocena biegłości językowej*** : Biegłość językowa jest ściśle powiązana z umiejętnością korzystania z technologii cyfrowych, szczególnie w przypadku uchodźców i imigrantów, którzy mogą uczyć się nowego języka. Oceny mierzące biegłość językową, takie jak standardowe testy językowe lub rozmowy ustne, mogą dostarczyć informacji na temat barier językowych, jakie mogą napotkać osoby korzystające z narzędzi i platform cyfrowych. Identyfikacja luk językowych może pomóc w opracowaniu ukierunkowanych programów wsparcia językowego w celu poprawy umiejętności korzystania z technologii cyfrowych.
- ***Informacje zwrotne i autorefleksja*** : Zapewnienie jednostkom możliwości zastanowienia się nad własnymi umiejętnościami korzystania z technologii cyfrowych oraz otrzymania informacji zwrotnej od nauczycieli i rówieśników to skuteczna strategia samooceny i doskonalenia. Dzięki ćwiczeniom autorefleksji uczniowie mogą ocenić swoje mocne i słabe strony, wyznaczyć cele do poprawy i zwrócić się o pomoc w razie potrzeby. Informacje zwrotne od nauczycieli mogą również wskazywać konkretne obszary, na których poszczególne osoby mogą skoncentrować swoje wysiłki na doskonaleniu swoich umiejętności informatycznych.
- ***Ciągłe monitorowanie i oceny kształtujące*** : Umiejętności korzystania z technologii cyfrowych stale się rozwijają, dlatego istotne jest monitorowanie postępów i zapewnianie ciągłych ocen kształtujących. Regularne meldowanie się, quizy i minizadania mogą pomóc w śledzeniu rozwoju umiejętności cyfrowych poszczególnych osób i identyfikowaniu obszarów wymagających dodatkowej uwagi. Ciągłe monitorowanie i oceny kształtujące umożliwiają podjęcie w odpowiednim czasie interwencji i spersonalizowanego wsparcia, aby zapewnić ciągłą poprawę umiejętności cyfrowych poszczególnych osób.
- ***Wspólne oceny i wzajemne uczenie się*** : Włączenie wspólnych ocen i działań w zakresie wzajemnego uczenia się do środowiska edukacyjnego może zapewnić cenny wgląd w umiejętności cyfrowe. Oceny wzajemne umożliwiają uczniom wzajemną ocenę swojej pracy cyfrowej, przekazywanie informacji zwrotnych i uczenie się od siebie nawzajem. Projekty oparte na współpracy zachęcają do pracy zespołowej, rozwiązywania problemów i rozwijania umiejętności cyfrowych poprzez interakcję i dzielenie się

wiedzą. Podejścia te sprzyjają wspierającemu i włączającemu środowisku uczenia się, ułatwiając jednocześnie identyfikację obszarów wymagających poprawy.

Stosując kombinację tych strategii oceny, instytucje edukacyjne mogą uzyskać kompleksową wiedzę na temat umiejętności cyfrowych uchodźców i imigrantów oraz zidentyfikować obszary wymagające poprawy. Wiedza ta może pomóc w opracowaniu ukierunkowanych interwencji, programów szkoleniowych i usług wsparcia, które umożliwią tym populacjom podniesienie ich kompetencji cyfrowych i odniesienie sukcesu w szkolnictwie wyższym.

Rola technologii we wspieraniu rozwoju umiejętności cyfrowych w szkolnictwie wyższym.

W kontekście szkolnictwa wyższego uchodźców i imigrantów technologia odgrywa kluczową rolę we wspieraniu rozwoju umiejętności cyfrowych. Oferuje szereg narzędzi, platform i zasobów, które mogą zwiększyć dostęp, zaangażowanie i efekty uczenia się. Oto kluczowe sposoby, w jakie technologia wspiera rozwój umiejętności cyfrowych w szkolnictwie wyższym wśród uchodźców i imigrantów:

Dostęp do informacji i zasobów : Technologia zapewnia uchodźcom i imigrantom bezprecedensowy dostęp do bogactwa informacji i zasobów edukacyjnych. Platformy internetowe, biblioteki cyfrowe i witryny edukacyjne oferują szeroką gamę materiałów, w tym e-booki, czasopisma akademickie, samouczki wideo i interaktywne moduły edukacyjne. Dostęp do informacji umożliwia uczniom zgłębianie interesujących ich tematów, prowadzenie badań i poszerzanie bazy wiedzy, rozwijając umiejętności cyfrowe i umiejętności krytycznego myślenia.

Narzędzia do nauki języków i tłumaczenia : Znajomość języków ma kluczowe znaczenie dla umiejętności korzystania z technologii cyfrowych. Technologia oferuje aplikacje do nauki języków, kursy online i narzędzia tłumaczeniowe, które pomagają uchodźcom i imigrantom w doskonaleniu umiejętności językowych. Narzędzia te zapewniają możliwości ćwiczenia czytania, pisania, słuchania i mówienia w języku docelowym, pomagając poszczególnym osobom pokonać bariery językowe i poprawić ich umiejętności komunikacji cyfrowej.

Platformy edukacyjne online : wirtualne środowiska edukacyjne i platformy internetowe zrewolucjonizowały szkolnictwo wyższe, udostępniając edukację w dowolnym miejscu i czasie. Platformy takie jak systemy zarządzania nauczaniem (LMS) ułatwiają dostarczanie materiałów szkoleniowych, zadań i ocen, umożliwiając uchodźcom i imigrantom angażowanie się w naukę zdalną. Platformy internetowe promują także naukę we własnym tempie, umożliwiając

indywidualnym osobom robienie postępów we własnym tempie i ponowne przeglądanie materiałów w razie potrzeby w celu wzmocnienia umiejętności korzystania z technologii cyfrowych.

Programy szkoleniowe w zakresie umiejętności cyfrowych : oparte na technologii programy szkoleniowe, zaprojektowane specjalnie w celu doskonalenia umiejętności informatycznych, stanowią cenne zasoby dla uchodźców i imigrantów. Programy te oferują interaktywne moduły i samouczki dotyczące różnych umiejętności cyfrowych, takich jak korzystanie z oprogramowania zwiększającego produktywność, badania Internetu, narzędzia do współpracy online i praktyki w zakresie cyberbezpieczeństwa. Dzięki instrukcjom z przewodnikiem i praktycznym praktykom uczniowie mogą zdobywać i wzmacniać swoje kompetencje cyfrowe.

Narzędzia komunikacji i współpracy : technologia zapewnia platformy skutecznej komunikacji i współpracy, niezbędne dla szkolnictwa wyższego w erze cyfrowej. Poczta elektroniczna, wideokonferencje, komunikatory internetowe i fora dyskusyjne umożliwiają uczniom interakcję z profesorami, współpracownikami i personelem pomocniczym, wzmacniając poczucie wspólnoty i zaangażowania. Narzędzia współpracy i platformy do zarządzania projektami ułatwiają pracę zespołową i wirtualne projekty grupowe, umożliwiając uchodźcom i imigrantom rozwijanie niezbędnych umiejętności współpracy cyfrowej i rozwiązywania problemów.

Zasoby wsparcia w zakresie umiejętności cyfrowych: społeczności internetowe, fora i centra pomocy oferują cenne wsparcie uchodźcom i imigrantom pragnącym udoskonalić swoje umiejętności w zakresie umiejętności cyfrowych. Zasoby te zawierają samouczki, przewodniki dotyczące rozwiązywania problemów, często zadawane pytania i pomoc techniczną dotyczącą typowych wyzwań i problemów technicznych. Uczniowie mają dostęp do przyjaznych dla użytkownika zasobów dostosowanych do różnych poziomów biegłości i stylów uczenia się, zapewniając spersonalizowaną pomoc i ciągły rozwój umiejętności.

Możliwości uczenia się mobilnego : Urządzenia mobilne, takie jak smartfony i tablety, odgrywają znaczącą rolę we wspieraniu rozwoju umiejętności cyfrowych. Mobilne aplikacje do nauki i strony internetowe zoptymalizowane pod kątem urządzeń mobilnych oferują elastyczne możliwości uczenia się, gdziekolwiek jesteś. Dzięki urządzeniom mobilnym uchodźcy i imigranci mogą uzyskać dostęp do treści edukacyjnych, uczestniczyć w interaktywnych

ćwiczeniach i angażować się w naukę języków, niezależnie od ich fizycznej lokalizacji lub ograniczonego dostępu do tradycyjnych zasobów komputerowych.

Obywatelstwo cyfrowe i edukacja w zakresie bezpieczeństwa w Internecie : Technologia zapewnia również możliwości edukowania uchodźców i imigrantów na temat obywatelstwa cyfrowego i bezpieczeństwa w Internecie. Zasoby internetowe, samouczki i warsztaty mogą pomóc uczniom w odpowiedzialnym poruszaniu się po cyfrowym krajobrazie, ucząc ich o prywatności w Internecie, cyberbezpieczeństwie, ocenie informacji i etycznym korzystaniu z technologii. Promując obywatelstwo cyfrowe, technologia zapewnia, że jednostki rozwijają umiejętności i wiedzę niezbędną do bezpiecznego i etycznego angażowania się w cyfrowy świat.

Źródeł zewnętrznych

- Agencja ONZ ds. Uchodźców – Programy szkolnictwa wyższego dla uchodźców:
<https://www.unhcr.org/education/higher-education.html>
- Program Komisji Europejskiej Erasmus+ na rzecz uchodźców:
https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/opportunities-for-refugees_en
- Centrum Studiów Uchodźców na Uniwersytecie Oksfordzkim: <https://www.rsc.ox.ac.uk/>
- The Journal of Refugee Studies: <https://academic.oup.com/jrs>
- Instytut Polityki Migracyjnej: <https://www.migrationpolicy.org/>
- Międzynarodowe Stowarzyszenie Uniwersytetów – Uchodźcy, Przesiedleńcy i Szkolnictwo Wyższe: <https://www.iau-aiu.net/Refugees-Displaced-Persons-and-Higher-Education>
- Kanadyjska Służba Uniwersytecka – Program dla uchodźców studenckich:
<https://www.wusc.ca/our-work/student-refugees/>
- Inicjatywa na rzecz Edukacji Uchodźców: <https://refugeeeducationinitiative.org/>
- Program wsparcia szkolnictwa wyższego prowadzony przez Open Society Foundations:
<https://www.opensocietyfoundations.org/what-we-do/themes/higher-education-support-program>
- Międzynarodowy projekt pomocy uchodźcom: <https://refugeerights.org/>
- Europejska strona internetowa poświęcona integracji: https://ec.europa.eu/migrant-integration/library-document/report-health-refugees-and-migrants-who-european-region_en

Bibliografia:

Bennett, MJ (2004). Nabywanie kompetencji międzykulturowych. W *kierunku wielokulturowości: czytelnik w edukacji wielokulturowej*.

www.idrinstitute.org/allegati/IDRI_t_Pubblicazioni/1/FILE_Documento.pdf

Rada brytyjska. (2016). Dostęp uchodźców do szkolnictwa wyższego: polityka i praktyka w Europie. Pobrano z

https://www.britishcouncil.org/sites/default/files/refugee_access_to_higher_education_report.pdf

Komisja Europejska. (2016). Edukacja uchodźców i osób ubiegających się o azyl w Europie: badanie przeprowadzone w 15 państwach członkowskich. Pobrano z

<https://publications.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/0b0cdd2c-cd4e-11e5-a4b1-01aa75ed71a1/language-en>

Friere , P. (1968). Pedagogika uciskanych. Pingwin.

Giroux, Hawaje (1991). Pedagogika graniczna i polityka postmodernizmu. Tekst społeczny, 28,

51–67. <https://doi.org/10.2307/466376>

Windschitl , M. (2002). Ramy konstruktywizmu w praktyce jako negocjowanie dylematów: An Analiza wyzwań koncepcyjnych, pedagogicznych, kulturowych i politycznych stojących przed nauczycielami. Przegląd badań edukacyjnych, 72 (2), 131–175.

<http://www.jstor.org/stable/3516031>

Hockingsa (2011, s. 521).